RAADSVOORSTEL

Zaaknummer : 2026-194156
Documentnummer : D/26/1157042
Datum : 29 september 2026

ONDERWERP:

Vaststelling Programmabegroting 2027-2030

SAMENVATTING:

De raad wordt voorgesteld de Programmabegroting 2027-2030 vast te stellen, inclusief de daarin opgenomen beleidsmatige en financiële kaders, investeringskredieten, reservemutaties en voorgestelde wijzigingen van de lokale heffingen.

HET VOORSTEL:

1. de Programmabegroting 2027-2030 vast te stellen;
2. de voor 2027 in het Investeringsplan opgenomen investeringskredieten beschikbaar te stellen;
3. met het vormen van een reserve Transformatie Sociaal Domein in te stemmen;
4. de mutaties van de reserves voor het jaar 2027 vast te stellen;
5. met de in de paragraaf *Lokale heffingen* voorgestelde tariefswijzigingen voor de gemeentelijke belastingen, rechten en heffingen in te stemmen;
6. de programma-indeling en onderliggende thema's vast te stellen.

AANLEIDING:

Het college van burgemeester en wethouders biedt uw raad de Programmabegroting 2027-2030 ter vaststelling aan. De Programmabegroting maakt deel uit van de jaarlijkse Planning & Control-cyclus. Over deze cyclus bent u reeds geïnformeerd via raadsinformatiebrief 25-97.

Met deze Programmabegroting legt het college voor het eerst in de nieuwe bestuursperiode de beleidsmatige plannen voor het komende begrotingsjaar aan uw raad voor. Het Bestuursakkoord 2026-2030 *'Doen wat nodig is!'* vormt hiervoor een belangrijke basis.

De ambities en uitgangspunten uit het bestuursakkoord zijn vertaald in beleidsmatige en financiële kaders voor de komende jaren. Met de vaststelling van deze begroting stelt de raad de middelen beschikbaar die nodig zijn om deze plannen uit te voeren.

ARGUMENTEN:

1.1 Vaststelling van de begroting is een bevoegdheid van de raad

Op grond van de Gemeentewet biedt het college van burgemeester en wethouders jaarlijks de begroting en de meerjarenraming aan uw raad aan. Artikel 191 van de Gemeentewet bepaalt dat uw raad de begroting vaststelt in het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar.

Daarnaast bepaalt dit artikel dat het college de vastgestelde begroting binnen twee weken na vaststelling aan gedeputeerde staten toezendt. Deze toezending vindt in ieder geval plaats vóór 15 november van het jaar voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft.

1.2 Met vaststelling van de begroting autoriseert de raad de baten en lasten per programma

Artikel 5, eerste lid, van de Financiële Verordening bepaalt dat de raad met vaststelling van de begroting de baten en lasten per programma autoriseert. Daarmee geeft de raad het college het financiële kader voor de uitvoering van de in de begroting opgenomen progamma's.

2.1 *De investeringskredieten voor 2027 worden met de begroting geautoriseerd*

Op grond van artikel 5, tweede lid, van de Financiële Verordening autoriseert de raad bij de vaststelling van de begroting de investeringskredieten die in het begrotingsjaar ingaan. Voor de Programmabegroting 2027-2030 betreft dit de investeringskredieten die in 2027 starten.

3.1 Het instellen van een reserve vereist een besluit van de raad

Artikel 15, eerste lid, van de Financiële Verordening bepaalt dat reserves bij besluit van de raad worden ingesteld. Voor het instellen van de in de begroting voorgestelde reserve is daarom een raadsbesluit nodig.

4.1 De raad besluit over toevoeging en aanwending van reserves

Op grond van artikel 15, tweede lid, van de Financiële Verordening besluit de raad over toevoegingen aan en aanwendingen van reserves.

5.1 De voorgestelde tarieven vormen de basis voor de belastingverordening

Artikel 18 van de Financiële Verordening bepaalt dat het college jaarlijks een voorstel doet voor de hoogte van de gemeentelijke tarieven voor belastingen, rechten en heffingen. De voor 2027 voorgestelde tarieven zijn opgenomen in de Programmabegroting 2027-2030 en worden met dit beslispunt aan de raad voorgelegd. Na vaststelling van de tarieven worden deze verwerkt in de afzonderlijke belastingverordeningen. De bijbehorende wijzigingen van de belastingverordeningen worden in de raadsvergadering van december ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

6.1 De raad stelt de programma-indeling en onderliggende thema's vast

De indeling van de begroting volgt dezelfde opbouw als de Toekomstvisie Dongen 2040 en het Bestuursakkoord 2026-2030 *‘Doen wat nodig is!’.* Conform de financiële verordening stelt de raad de programma-indeling en de onderliggende thema's vast.

KANTTEKENINGEN:

1.1 Onzekerheden kunnen het begrotingsbeeld beïnvloeden

Bij het vaststellen van de Programmabegroting 2027-2030 is sprake van verschillende ontwikkelingen die het financiële beeld gedurende de begrotingsperiode kunnen beïnvloeden. Hierbij gaat het onder meer om de woningbouwopgave, de kosten van klimaat en duurzaamheid en de ontwikkeling van de uitgaven binnen het sociaal domein.

Daarnaast bestaat er onzekerheid over de toekomstige financiële verhouding tussen het Rijk en gemeenten. Het Rijk zal zich opnieuw moeten buigen over deze verhouding, waarbij met name de financiële gevolgen vanaf 2028 van belang zijn. Vanaf dat jaar vervalt naar verwachting een deel van de tijdelijk beschikbaar gestelde middelen, waaronder de extra middelen voor jeugdzorg. Deze ontwikkelingen kunnen leiden tot een bijstelling van het meerjarig financieel perspectief.

1.2 De Septembercirculaire 2026 kan leiden tot bijstelling van de begroting

De Programmabegroting 2027-2030 is opgesteld voordat de financiële gevolgen van de Septembercirculaire 2026 voor de gemeente Dongen bekend zijn. De Septembercirculaire vertaalt de financiële gevolgen van de kabinetsplannen naar de gemeentelijke financiën. De financiële effecten van de Septembercirculaire 2026 zijn daarom nog niet verwerkt in deze begroting. Zodra deze effecten voor de gemeente Dongen bekend zijn, wordt de raad hierover geïnformeerd. Indien nodig worden de financiële gevolgen verwerkt in een begrotingswijziging.

1.3 De financiële risico's vragen om blijvende monitoring

Voor de beoordeling van de financiële positie van de gemeente Dongen is het van belang om de belangrijkste risico’s en onzekerheden in samenhang met het beschikbare weerstandsvermogen te bezien. In de paragraaf *Weerstandsvermogen en risicobeheersing* zijn de geïnventariseerde risico’s en het beschikbare weerstandsvermogen opgenomen. De algemene reserve biedt op dit moment voldoende buffer om de geïnventariseerde risico’s op te vangen. Dit neemt niet weg dat ontwikkelingen die van invloed zijn op de financiële positie nauwlettend moeten worden gevolgd. Waar nodig wordt de raad hierover geïnformeerd en wordt het financieel perspectief bijgesteld.

FINANCIËN:

Met de vaststelling van de Programmabegroting 2027-2030 autoriseert de raad de baten en lasten per programma voor het begrotingsjaar 2027. Voor de onderliggende financiële mutaties wordt verwezen naar de Programmabegroting 2027-2030.

VERVOLG:

Na vaststelling van de Programmabegroting 2027-2030 door de gemeenteraad op 12 november 2026 wordt de begroting gepubliceerd op de gemeentelijke website.

Conform de Gemeentewet wordt de vastgestelde begroting vervolgens vóór 15 november 2026 ingediend bij Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant.

BIJLAGEN:

1. Programmabegroting 2027-2030

Burgemeester en wethouders van Dongen,
Namens dezen,

de secretaris, de burgemeester,

dr. G.W. Goedmakers ir. J.C. Slagboom